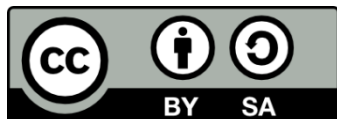

Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ-ΜΕΛΗ ΤΗΣ Ε.Ε: ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Ενότητα Α: Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΝΩΣΗ: ΤΑΣΕΙΣ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ
ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Γιώργος Κ. Ζαρίφης

Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 1^ο

**ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ
ΕΥΡΩΠΗ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ
ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕΛΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ**

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

- Η **Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ)** είναι μια οικογένεια ευρωπαϊκών δημοκρατικών χωρών, οι οποίες έχουν δεσμευτεί να συνεργάζονται για την ειρήνη και την ευημερία. Η ΕΕ δεν είναι ένα κράτος που επιδιώκει να υποκαταστήσει τα υπάρχοντα κράτη ούτε απλώς ένας οργανισμός για τη διεθνή συνεργασία.
- Σήμερα, η ΕΕ αποτελείται από 27 χώρες με πληθυσμό πάνω από 450 εκατ. και ασχολείται με ευρύ φάσμα θεμάτων άμεσου ενδιαφέροντος για την καθημερινή ζωή.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

- Οι χώρες που αποτελούν την Ένωση (τα «κράτη μέλη» της) συνενώνουν τις εθνικές κυριαρχίες τους ούτως ώστε να αποκτήσουν ισχύ και παγκόσμια επιρροή την οποία καμία δεν θα μπορούσε να έχει μόνη της. Ο συγκερασμός αυτός των εθνικών κυριαρχιών σημαίνει πρακτικά ότι τα κράτη μέλη μεταβιβάζουν ορισμένες από τις εξουσίες λήψης αποφάσεων που διαθέτουν σε κοινά θεσμικά όργανα τα οποία έχουν συσταθεί από τα ίδια, ούτως ώστε οι αποφάσεις για συγκεκριμένα θέματα κοινού ενδιαφέροντος να μπορούν να λαμβάνονται δημοκρατικά σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Ευρωπαϊκά **θεσμικά όργανα**
και άλλοι οργανισμοί

Στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων της Ένωσης γενικά, και στη διαδικασία συναπόφασης ειδικότερα συμμετέχουν τα τρία κύρια θεσμικά όργανα:

το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο αντιπροσωπεύει τους πολίτες της Ένωσης και εκλέγεται άμεσα από αυτούς

το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο αντιπροσωπεύει τα μεμονωμένα κράτη μέλη

η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθήκον της οποίας είναι να προασπίζει τα συμφέροντα της Ένωσης συνολικά.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

- Αυτό το «**θεσμικό τρίγωνο**» παράγει τις πολιτικές και τη νομοθεσία (οδηγίες, κανονισμούς και αποφάσεις) που εφαρμόζονται σε ολόκληρη την Ένωση.
- Κατ' αρχήν, η **Επιτροπή** είναι εκείνη που προτείνει νέα ευρωπαϊκή νομοθεσία, αλλά το **Κοινοβούλιο** και το **Συμβούλιο** είναι εκείνα που την εγκρίνουν. Ζωτικό ρόλο διαδραματίζουν και δύο άλλα θεσμικά όργανα: το **Δικαστήριο** εξασφαλίζει την τήρηση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, ενώ το **Ελεγκτικό Συνέδριο** ελέγχει τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της Ένωσης.
- Τα θεσμικά αυτά όργανα συστήθηκαν από τις Συνθήκες, οι οποίες προσφέρουν το έρεισμα για κάθε ενέργεια της Ένωσης. Οι Συνθήκες έχουν εγκριθεί από τους προέδρους και τους πρωθυπουργούς των κρατών μελών και έχουν επικυρωθεί από τα κοινοβούλιά τους. Θεσπίζουν τους κανόνες και τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούν τα θεσμικά όργανα της Ένωσης.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Εκτός από τα θεσμικά όργανα, η Ένωση διαθέτει ορισμένους άλλους οργανισμούς που διαδραματίζουν ειδικευμένο ρόλο:

- **Ο Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής:** Ο Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής προφυλάσσει τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της Ένωσης από κρούσματα κακής διοίκησης.
- **Ευρωπαϊός επόπτης προστασίας των δεδομένων:** Ο ΕΕΠΔ εξασφαλίζει ότι, κατά την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων των ατόμων, τα θεσμικά και άλλα όργανα της ΕΕ σέβονται το δικαίωμά τους να είναι απόρρητα αυτά τα δεδομένα.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

- **Χρηματο-οικονομικοί οργανισμοί:** η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είναι υπεύθυνη για την ευρωπαϊκή νομισματική πολιτική.
- Η **Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων** χρηματοδοτεί τα επενδυτικά σχέδια της Ένωσης.
- Το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων** παρέχει εγγυήσεις και επιχειρηματικό κεφάλαιο για ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων .

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

- **Συμβουλευτικά όργανα:** η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή αντιπροσωπεύει την κοινωνία των πολιτών και τους κοινωνικούς εταίρους και η Επιτροπή των Περιφερειών εκπροσωπεί την τοπική αυτοδιοίκηση και την περιφερειακή διοίκηση.
- **Διοργανικές υπηρεσίες:** η Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εκδίδει, εκτυπώνει και διανέμει πληροφορίες για την Ένωση και τις δραστηριότητές της και η Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων προσλαμβάνει προσωπικό για τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

- **Αποκεντρωμένες υπηρεσίες:** 16 ειδικευμένες υπηρεσίες («οργανισμοί») διεκπεραιώνουν ειδικά τεχνικά, επιστημονικά ή διαχειριστικά καθήκοντα στο πλαίσιο του «κοινοτικού τομέα» (του «πρώτου πυλώνα» της Ευρωπαϊκής Ένωσης) όπως το Ινστιτούτο Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα Ασφαλείας, το Δορυφορικό Κέντρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή και η Eurojust.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο συμμετέχουν ορισμένα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, και ιδίως:

- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
- το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει νέα νομοθεσία, αλλά οι νόμοι θεσπίζονται από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο. Στη διαδικασία συμμετέχουν και άλλα θεσμικά όργανα και οργανισμοί.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Οι κανόνες και οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων στην Ένωση θεσπίζονται από τις συνθήκες. Κάθε ευρωπαϊκός νόμος βασίζεται σε συγκεκριμένο άρθρο των Συνθηκών, το οποίο αποκαλείται «νομική βάση» της νομοθεσίας. Υπάρχουν τρεις βασικές διαδικασίες θέσπισης νέων νόμων της Ένωσης:

- 1. Συναπόφαση .**
- 2. Διαβούλευση .**
- 3. Σύμφωνη Γνώμη.**

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

ΑΝΟΙΚΤΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

Σε πολλούς τομείς πολιτικής (παραδείγματος χάρη: εκπαίδευση και κατάρτιση, συντάξεις και ιατρική περίθαλψη, μετανάστευση και άσυλο), οι κυβερνήσεις της Ε.Ε χαράσσουν κάθε μία τη δική της εθνική πολιτική, αντί να έχουν μια πανευρωπαϊκή πολιτική με νομοθετική βάση. Εντούτοις, οι κυβερνήσεις ενδιαφέρονται να ανταλλάσσουν πληροφορίες, να υιοθετούν βέλτιστες πρακτικές και να ευθυγραμμίζουν τις εθνικές πολιτικές τους. Αυτός ο τρόπος αμοιβαίας προόδου ονομάζεται «ανοικτή μέθοδος συντονισμού».

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Τα τελευταία χρόνια εμφανίζεται στην Ε.Ε ένα πεδίο εκπαιδευτικής πρακτικής επικεντρωμένο στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και το οποίο σταδιακά διαφοροποιείται από τις παραδοσιακές εκπαιδευτικές πρακτικές και αποβλέπει στη συνεχή ανανέωση, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών γνώσεων και προσόντων. Κύριος στόχος είναι η εξειδίκευση και η απόκτηση συγκεκριμένων πρακτικών δεξιοτήτων, οι οποίες έχουν άμεση εφαρμογή, ενώ η επίτευξή τους ελέγχεται μέσα από τη χρήση τους στο χώρο εργασίας.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Για την Ευρωπαϊκή Ένωση το πεδίο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, αρχικής και συνεχιζόμενης, αποσκοπεί τόσο στη μετάδοση των βασικών προσόντων, όσο και στη σταθερή ανανέωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν στη σχολική εκπαίδευση, αποτελεί συνδυασμό γενικής μόρφωσης και επαγγελματικής κατάρτισης, και θεωρείται σήμερα, περισσότερο παρά ποτέ, δικαίωμα του ατόμου σε κάθε δημοκρατική κοινωνία για την ένταξή του στην αγορά εργασίας, τη διατήρηση της θέσης εργασίας του, την επαγγελματική ανέλιξη και την προσωπική του ανάπτυξη και, συγχρόνως, καίριο στρατηγικό μέσο για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη. Οι ρυθμοί εξελίξεων στη γνώση και την τεχνολογία είναι τέτοιοι που απαιτούν άμεσους, ευέλικτους και σύγχρονα δομημένους μηχανισμούς ελέγχου και παρακολούθησής τους.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Έως και τη δεκαετία του 1980 η χάραξη πολιτικής για την εκπαίδευση και την κατάρτιση στην Ευρωπαϊκή Ένωση ακολούθησε μια πορεία, κατά την οποία οι πρωτοβουλίες και οι δράσεις που αφορούσαν στην εκπαίδευση και στην κατάρτιση γενικότερα, και στη συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση ειδικότερα, ήταν πολύ λιγότερο ανεπτυγμένες σε σχέση με άλλους τομείς. Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα ήταν η περίοδος από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ (1992) και εξής, που η χάραξη πολιτικής για την εκπαίδευση και την κατάρτιση μονοπώλησε το ενδιαφέρον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενώ η αύξηση των επενδύσεων στους συγκεκριμένους αυτούς τομείς δημιούργησε μεγαλύτερες προσδοκίες στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα για οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Η ώθηση που δόθηκε στο πεδίο της κατάρτισης και της συνεχιζόμενης επαγγελματικής εκπαίδευσης συνδέθηκε κατά τη δεκαετία του 1990 και με μια πολιτική εκσυγχρονισμού των ευρωπαϊκών συστημάτων που αναπτύχθηκε σε όλα τα επίπεδα, ώστε να ανταποκριθεί η Ευρωπαϊκή Κοινότητα στις απαιτήσεις που συνδέονται με τη θέση της στον κόσμο και το ρόλο της στη διαμόρφωση μιας νέας παγκόσμιας οικονομικής, κοινωνικής και τεχνολογικής ισορροπίας. Η πολιτική αυτή βασίζεται και, ταυτόχρονα, στοχεύει στη νέα γνώση, στην έρευνα και στην καινοτομία, στις πολιτικές και τα εργαλεία που σχετίζονται με την ανάπτυξή τους, αλλά και σε ένα ευέλικτο και πλήρως καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό. Έκτοτε, λοιπόν, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αυξήσει την παραγωγή εκπαιδευτικής πολιτικής, τόσο με διακηρυκτικά κείμενα, στοχοθετήσεις, δείκτες, συγκριτικές αξιολογήσεις όσο και με προγράμματα και με το σχεδιασμό ενός οργανωμένου θεσμικού πλαισίου για την εκπαίδευση και την κατάρτιση.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

- Το Μάρτιο του 2000 ο στρατηγικός στόχος της Λισσαβόνας[1] προσδιόρισε, επίσης, την ανάγκη για στενότερη συνεργασία στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης μεταξύ των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και (την ανάγκη) για αποτελεσματικότερο συντονισμό στους τομείς της έρευνας, του σχεδιασμού, της αξιολόγησης, της χρηματοδότησης και των δράσεων που αναλαμβάνονται για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, την απασχόληση και την αγορά εργασίας. Βάση τον παραπάνω στόχο υιοθετείται η «Ανοιχτή Μέθοδος Συνεργασίας και Συντονισμού» ανάμεσα στα κράτη- μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία όπως είπαμε εφαρμόζεται πλέον σε όλα τα πεδία ανάπτυξης που έχουν ορισθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- [1] Σύμφωνα με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να γίνει μέχρι το 2010 η πλέον δυναμική και βασισμένη στη γνώση οικονομία και να καταστούν τα ευρωπαϊκά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης ποιοτικό σημείο αναφοράς παγκοσμίως.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης η μέθοδος αυτή μεταφράζεται στην ανάπτυξη μιας κοινής ευρωπαϊκής στρατηγικής, στην καθοδήγηση, σε επίπεδο πολιτικής, μέσω συστάσεων και στην οργάνωση συντονισμένων σχετικών πρακτικών, εστιάζοντας στην υλοποίησή τους μέσω εθνικών σχεδίων δράσης. Πίσω από κάθε στόχο βρίσκεται κάποια σχετική οδηγία, μνημόνιο ή πρωτοβουλία των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πίσω από τα περισσότερα προτεινόμενα μέτρα βρίσκονται σχετικές κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ανάλογη χρηματοδότηση με στόχο την επίτευξη της σύγκλισης σε επίπεδο οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής. Κεντρικό ζήτημα αποτελεί η ανάπτυξη ενός ανοιχτού ευρωπαϊκού εκπαιδευτικού χώρου, αλλά και γενικότερα μιας ενιαίας ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής, η οποία θα βασίζεται στην από κοινού ανάλυση, έρευνα, αξιολόγηση, συνεργασία και δράση στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα τελευταία χρόνια επιχειρεί να οργανώσει μια διαφοροποιημένη και πιο ευρεία ενιαία στρατηγική για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, που να συνδέεται και να ευνοεί την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα, αλλά και παράλληλα να καταπολεμά τον κοινωνικό αποκλεισμό και να ενθαρρύνει τις ίσες ευκαιρίες και τη συμμετοχή. Συγκεκριμένα, έχοντας προσδιορίσει μια σειρά προτεραιοτήτων για δράση, οι οποίες αντανακλούν τόσο τις αρχές όσο και τους στόχους της πολιτικής της, προχωρά στο σχεδιασμό αντίστοιχων πρακτικών που συναρθρώνονται και συντονίζονται με ποικίλες πολιτικές σε άλλους τομείς π.χ. κοινωνική πολιτική, πολιτική για την απασχόληση, την οικονομία κ.τ.λ. Είναι φανερό ότι η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση θεωρείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση πλέον ως επένδυση, παρά ως τρέχουσα δαπάνη, γι' αυτό και διακρίνονται περισσότερες και αυξημένες επενδύσεις σε στρατηγικές δια βίου μάθησης και στην ανάπτυξη των ανθρωπίνων πόρων για την αξιοποίηση και ενδυνάμωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Η επένδυση στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού μέσω της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης αποτελεί κεντρικό παράγοντα ανάπτυξης και συνεπώς ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και σχετίζεται άμεσα με την προοπτική της ανάπτυξης της ευρωπαϊκής απασχόλησης και οικονομίας. Στόχος είναι τόσο ο εξοπλισμός των πολιτών με τις παραδοσιακές (βασικές) αλλά και τις νέες (πυρηνικές-core skills) δεξιότητες που απαιτούνται, ώστε να είναι ευέλικτοι και να προσαρμόζονται στις ανάγκες και τις απαιτήσεις που προκύπτουν στην αγορά εργασίας για εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό, όσο και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, αποδίδοντας καλύτερη ποιότητα εργασίας και υψηλότερα ποσοστά παραγωγικότητας.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρησιμοποιώντας ως μέσο την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση αποσκοπεί στη μείωση της ανεργίας και στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων στην αγορά εργασίας, με τη βελτίωση της απασχολησιμότητας των νέων, τη στήριξη της κοινωνικής ένταξης και με την εφαρμογή προληπτικής πολιτικής, η οποία συνίσταται σε ειδίκευση και μετεκπαίδευση τόσο των νέων και των εργαζομένων που απειλούνται από ανεργία, όσο και των ευάλωτων κοινωνικά ή υπό-αντιπροσωπευομένων ομάδων (π.χ. γυναίκες, μακροχρόνια άνεργοι, αλλοδαποί, μετανάστες, χρήστες ουσιών, άτομα με ειδικές ανάγκες, εθνικές μειονότητες κ.ά.). Στο πλαίσιο αυτό προβάλλεται και η αρχή της ισότητας των ευκαιριών όσον αφορά στην πρόσβαση στη νέα γνώση, την εκπαίδευση, την κατάρτιση, την απασχόληση και την ανάπτυξη για όλους τους Ευρωπαίους πολίτες, θεωρώντας ότι κάθε εργαζόμενος πρέπει καθ' όλη τη διάρκεια της επαγγελματικής του ζωής να έχει πρόσβαση στη δια βίου μάθηση και στη συνεχή επαγγελματική κατάρτιση, η οποία θα πρέπει να θεωρείται αναπόσπαστο τμήμα και των πολιτικών για την απασχόληση.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Ένα άλλο βασικό σημείο-στόχος της ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής γενικά, είναι το άνοιγμα της εκπαίδευσης στον κόσμο της εργασίας και η προώθηση της επιχειρηματικότητας μέσω της ανάπτυξης της συνεργασίας των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων και της συμμετοχής των επιχειρήσεων στο σχεδιασμό της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης των νέων αλλά και της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης όχι μόνο των εργαζομένων, αλλά των ενηλίκων γενικότερα. Αυτό προϋποθέτει τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, τη συνεργασία και τη συμμετοχή, τόσο στο σχεδιασμό και την οργάνωση τους όσο και στις στρατηγικές ανάπτυξης και αποτελεσματικότητάς τους, όλων των εμπλεκόμενων φορέων, παραγόντων, κοινωνικών εταίρων και ομάδων.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Σε επίπεδο κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας η αναπροσαρμογή και ο εκσυγχρονισμός των συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης αλλά και απασχόλησης αποτελεί θέμα μόνιμου διαλόγου και είναι εμφανής η προσπάθεια που γίνεται για υιοθέτηση των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στη λειτουργία και στις στρατηγικές ανάπτυξης της αρχικής και της συνεχιζόμενης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για την επίτευξη των οικονομικών και κοινωνικών στόχων της Κοινότητας.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

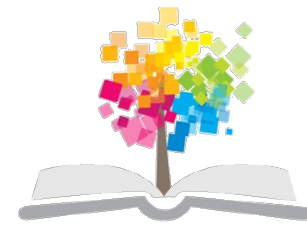
Μολονότι όλες οι πλευρές συμφερίζονται το στόχο της ανάπτυξης της επαγγελματικής κατάρτισης και της διεύρυνσης της πρόσβασης στη συνεχή επιμόρφωση, παρατηρείται ότι η πραγματική πρόσβαση και συμμετοχή παραμένει ακόμη ανεπαρκής και χαρακτηρίζεται έντονα από ανισότητα ανάλογα με την κατηγορία των ενηλίκων (εργαζομένων) που τελικά συμμετέχουν ή ακόμη και των επιχειρήσεων που εμπλέκονται στο σχεδιασμό και την παροχή αντίστοιχων προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και επιμόρφωσης.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

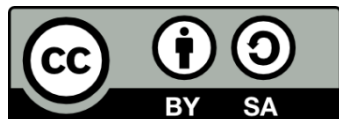
Έτσι, ζητούμενο πλέον για την Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί η απάντηση στο θεμελιώδες ερώτημα: πώς μπορεί να καθιερωθεί –χρησιμοποιώντας τα σημαντικά πλεονεκτήματα της– ένας τρόπος ή κάποιο μοντέλο ανάπτυξης για την επίτευξη μιας νέας ισορροπίας μεταξύ των παραγόντων εκπαίδευσης-κατάρτισης, ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης, ο οποίος παράλληλα θα καταστήσει δυνατή την καταπολέμηση της ανισότητας και του αποκλεισμού, που χαρακτηρίζουν έντονα τη σημερινή εποχή.

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Φλωρεντία Αντωνίου
Θεσσαλονίκη, Εαρινό Εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ